

Érdemes táncszínház

Újabb teltház a Régi Zsinagógában. Megint táncszínházi előadás – ezúttal a szerb Bitef Teatar és a montenegrói Grad Teatar közös munkája –, a Shakespeare drámája alapján készült *Othello* volt a THEALTER U21 műsorán.

Erős fogódzó a nézőnek, ha egy jól ismert shakespeare-i történet képezi a táncszínház alapját. Nincs annyira leterhelve az agy, a szituációk, a szereplők könnyen beazonosíthatóak, jut energia bőven a mozdulatokban és a kifejezőerőben való gyönyörködésre. A figyelmet a díszlet sem vonja el: négy asztal – amelyek paravánnak is nagyszerűen használhatók – és némi fehér fesztiválszemét (műanyag poharak, papírok) van csak a színpadon a táncosok kivül.

És ez így van jól, ez az előadás valóban a táncosokról szól és a táncról, amely egy pillanatig sem fáradt, egy percig sem üres, sosem csak csillogtat, hanem maga csillog. Erősen. Mint ahogy az ember lelke is, amikor kijön a Régi Zsinagógából a hűvös nyári esőbe. Igen, most volt katarzis, és nem (csak) Shakespeare-é az érdem.

Megint terapeuta

KATASZTRÓFATURIZMUS INFANTILIÁBA

Sem nem szokatlan, sem nem rendhagyó a szegedi szabad színpadokon való ön-élveboncolás. Nem tud például nem eszünkbe jutni Szakonyi Györk tavalyi *Marginálisha*, amikor a magyar Belmondó ismertetőjében az olvasható, hogy „Köszönöm orvosaimnak (...) és azoknak, akik meghallgatnak.” Önként, de nem dalolva váltunk egy órára megint terapeutává.

Frusztrált gyermekkor, állandó szeretethiány – szinte borítékolható a zilált boldogságkeresés, az ego sokat markolni akarása. Bár tudjuk, nincs királyi út, a megismerés és a fejlődés folyamatának lépcsőfokai nem átugorhatók, megpróbáljuk bakugrásokkal behozni a megkésített felnőtté válást: néha napokig iszunk, sokat és sokfélét – egyszer három hónapig! Álló pocccsal vágatunk a városban, meghúzzuk, akit lehet. Ezzel jót teszünk másoknak, tán még a békét is védjük. Tudatunk meghasad, súlyos balesetet szenvedünk, fájdalmakon, hiányainkon ikertestvérünkkel osztozunk. Az intenzív osztályon rejszolunk – jó csöcsei vannak a takarítónőnek. Szabadságvágyunk a kéjvágygal szkanderezik nap, mint nap: rohadt nehéz batyunk van.

Egy nagy múltú színház nagyon fiatal táncszínház első ízben mutatja meg Magyarországon, hogyan gondolkodnak nagy érzelmekről: szerelemről, féltékenységről – hogyan énekelnek meg táncban életet és halált. Kérdéseinkre Zoran Marković, az előadás társcoreográfusa válaszolt.

3K

1. Hol játszottátok az előadást a szegedi fesztivál előtt, és hová utaztok vele legközelebb?

Utoljára Rijekában adtuk elő az *Othellót*, most július elején, legközelebb pedig Montenegróban, Budva városában kerül színpadra, augusztus közepén.

2. Miért fontos számotokra, hogy itt legyetek a THEALTER-en? Nagyon örülünk, hogy meghívást kaptunk a fesztiválra. Mind Szerbia, mind Magyarország számára fontosak a kulturális cserekapcsolatok. Egy újfajta viszony kialakítása a cél, amelyben tiszteljük egymás identitását, támogatjuk a kulturális sokféleséget és a kultúrák közti párbeszédet.

3. Kinek ajánljátok az előadást és kinek nem?

Az előadást mindenkinek ajánljuk! A darab egy éjszaka játszódik egy partin hét szereplővel, nagyon dinamikus a koreográfia, merő fizikalitás. A nézők is szinte az események résztvevőivé válnak. Emellett a történet legjavát kapják: szerelmet, féltékenységet és halált.

Baksa Imre mutatványa nem tudni hová tart, annyira bizonyos, úton van. S ha már terápia, akkor ezt sikerként kell értékelnünk, hiszen „úton lenni boldogság”. A papírmásé díszletek, kellékek csináltan amatőrök, mondja a látványtervező. Ám az a batyu nem kellék, hanem súlyos való, töri a vállat, nincs hová letenni. Vagy tán annyira hozzászoktunk már, hogy nélküle egy utolsót tántorodnánk hátra majd előre. Buknánk el. Föl. Meg. Fordulnánk át vagy fel.

Azoknak ajánljuk az előadást, akik kedvelik a kórház sorozatokat, a *Forma 1-et*, szeretnek báméskodni rendőri helyszíneléseken, és az első sorban állni közúti balesetknél, valamint nincs pénzük vagy idejük felrobbant atomreaktorokat és szökőár sújtotta területeket felkeresni.

KÉMERI ATTILA

Kárhozatos út: Mady-baby

„Hazavisztek, ugye hazavisztek?” – kérdezi Mady, és a buszon ülő nézőseregnek könnybe lábad a szeme. A jelenet aztán Borbély B. Emília színészi vezetésének köszönhetően kollektív papírsebkeendőbe bögésbe, aztán sírós-nevetős, orrfújós rappelésbe fullad. Mady az orrunknál fogva vezet. Szó szerint. Csacsog, móríkal, provokál – alig győzzük válaszokkal. Leginkább csak meghatódunk ennek a csupa szeretetből és ártatlanságból gyúrt kislánynak a naivitásán, akit részvétlenül mindenki csak használ, egészen erőszakos haláláig. A fiúja, Voicu és az ismerőse, Bogdán. Két férfi és egy lány története monodramába sűrítve, egy repülőit imitáló buszon. Kárhozattal teljes utazás, ahol az előadás alatt a városban köröző buszba zsúfolt közönség csak néz. Próbál ugyan jól nevelten, kedvesen reagálni Madyre, de nem tud, mert nem lehet. A történet ugyanis pokoli, de mégis annyira életszagúan ismerős, hogy a játékba bevont közönségnek elakad a szava, és csak hagyja magát sodortatni az eseményekkel.

A Madyt játszó színésznő, Borbély B. Emília ügyesen improvizál, megtalálja a buszba összezárt közönség gyenge pontjait. Használ bennünket, ahogy őt is használja a brutális világ, amelyben léteznek. Modern, közép-kelet-európai emigráns történet az övé, amely első látásra félelmetesen tipikusnak tűnik.

A még fiatalokú, semmihez sem értő, nyelvet sem beszélő bukaresti Madyt külföldön élő barátja, Voicu egy táncosnői karrier kecsegtető ígéretével Írországba csalja, majd eladja prostituáltnak. A megidézett Voicu vérbeli kelet-európai lúzer, amint a szintén jobb életre vágyó Bogdán is, aki megszarolt csendestársként beszáll a Voicu által teremtett, szánalmasan alpári és miniatűr pornó-bizniszbe. A két lúzer a lány testéből él, azt zsigereli ki a végletekig: a tragédia elkerülhetetlen. A teherbe esett, és a folyamatos erőszaktól már csak alig pihegő Madyt a Bogdán kiszállni akarásától megvadult Voicu végül agyonrugdossa. Halála után Mady lelke picit angyalszárnyakkal a busz vészkiáratán át száll az ég felé. A közönség pedig marad a buszban, nehéz szívvel.

TÓTH ANDREA

THEALTER BLOG!

<http://www.thealter.hu/magyar/2011/blog/>

1 nő só

BÉRES MÁRTA ISMERETLEN INTERJÚJA

Azt mondja: elkezdni nehéz.
 Hogy nehezen kezdődik.
 Az benne a nehéz.
 Mert, amikor elkezdődik, akkor még nincs semmi.
 És nehezen is kezdődik, valljuk be.
 Nehezen indul, aztán csak elkezdődik valahol.
 Odabenn aztán elkezdődik, és akkor mindegy.
 Addigra mindegy már, az is, ami az elején volt.
 De az elején rossz.
 Amikor még nincs semmi.
 Attól rossz, hogy várnak valamit az embertől.
 Egész nap erre készülök, most itt van, vár valamit.
 Én is egész nap erre készülök, már reggel is erre készülök.
 Reggel, amikor nincs semmi.
 Már a reggel is más, a délelőtt is, nem is beszélve a délutánról.
 Aztán már este a legrosszabb, de az még jó is lehet.
 Illetve az nem jó, hogy el kell kezdeni.
 Az nagyon rossz.
 Elkezdni, az a nehéz.
 Aztán már megy.
 Aztán már mindegy.
 Aztán már nem állíthat meg senki.
 Amikor már benne vagyunk a mi esténkben.
 Amikor már ők is csinálják.
 Pedig nem is úgy készültek.
 Akartak nézni valami színházat.

A fesztivál záró előadása igazán különleges randevú: minden néző egyszerre lehet kettesben egy nővel... Egy színésznővel, akit már sokszor láttunk, sokféleképpen, de biztos most is tud majd újat mondani. Kérdéseinkre Szerda Zsófia válaszolt.

3K

1. Hol játszottátok az előadást a szegedi fesztivál előtt, és hová utaztok vele legközelebb?
 Nagy sikerrel mutattuk be a Mediawave-n, Szombathelyen.
2. Miért fontos számotokra, hogy itt legyetek a THEALTER-en?
 Mert a társulat minden tagja szereti a Régi Zsinagóga hangulatát és illatát, elégedett a szervezéssel, és szereti a közönség sokszínűségét. Fiatalos, és friss Fesztivál a THEALTER, jó visszatérni. Jó ott lenni.
3. Kinek ajánljátok az előadást és kinek nem?
Ajánljuk nőknek és férfiaknak: mindenkinek, aki már betöltötte a tizenhatot.
Kinek nem ajánljuk? Olyan nincs...

Hát, most nézhetnek engem.
 De tényleg.
 Engem kell nézzenek!
 Én meg csinálom nekik.
 Tényleg.
 Eleinte rossz.
 De később már jó.
 Nagyon jó.
 Ennyi.

BALOG

Az én védelme

A THEALTER U21 utolsó estéjén a Régi Zsinagógában újabb premiernek lehetünk tanúi. Az Aradi Kamaraszínház és az Andaxínház *Rejtőzködők – Utolsó Tangó Párizsban* című közös produkciójának táncosával, Grecsó Zoltánnal beszélgettünk a főpróbán.

– Mi volt az előadás kiindulópontja?
 – Az *Utolsó tangó Párizsban* című film. Egy férfi és egy nő nagyon nem talál egymásra. Azt vizsgáljuk, hol mennek el egymás mellett, hol teper a férfi és hol a nő. Mitől nagyon férfi a férfi és mitől nagyon nő a nő. Azért nagyon aktuális ez a darab – és a film is –, mert az én generációmban már szinte teljesen eltűntek a férfi és a női szerepek. Ha férfi vagy, nem kell udvarolnod, épp ellenkezőleg: neked udvarolnak. Míg a gimnáziumban nagyon haragudtam egy lányra, ha nem mehettem fel hozzá az első randi után, most azt érzem, hogy lassan nekünk, férfiaknak kell arról gondoskodnunk, hogy ne menjünk fel mindjárt.
 Minden szerepet összerosunk. Hiányoznak az apák az életből. Nincsenek apa- és az anyaképek. Nincs kiket másolni, csak szavak vannak, de azok üresek. Nekem is na-

gyon nehéz volt ebben a szerepben megtalálni azt a férfit, amit hoznom kell, ezt a Marlon Brando férfitípust.

– A *rejtőzködés, az érzelmi kitarulkozás hiánya szerinted szintén generációs probléma, kortünet?*

– Igen, nagyon trendi lett a szingli lét, mindenki egyedül van, de közben mindenki vágyik a másikra. Milyen durva az, ami a közösségi portálokon zajlik! Mindenki sok szeretetet szeretne kapni mindenfelől, ám attól meg fél, hogy valakivel elzárkózva létrejön ez az intimitás. Mindig extrovertált állapotban vagyunk, nem találjuk meg egymás között a nyugalmat, így nem is akarunk elköteleződni. Ez a kitarulkozás hiányát is hozza magával.

Elképesztően sokat sérülünk. Biztosan a szüleink, nagyapáink korában is több kapcsolata volt egy férfinak vagy egy nőnek, de most aztán rendesen kipróbáljuk magunkat, mielőtt egy házasságba belevágunk. Ebből aztán rengeteget tanulunk, ami nem tudom, hogy jó vagy rossz. Egyre inkább úgy érzem, lehet, hogy jobb ésszel házastársat választani, mint érzelmekkel. Megtanultuk annyira őrizni a saját határainkat, hogy azok szinte már átléphetetlenek. Azt tudjuk mondani bármikor: „Figyelj, ha nem tetszik, menj el!” Olyan erős az én védelme, hogy már nincs kompromisszum.

» A THEALTER maí programja (JULIUS 24., VASÁRNAP)

- » Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház (Románia): *Mady-baby* • Régi Zsinagóga (17:00–18:20)
- » Horváth Mihály Gimnázium (Szentés): *Vissza a természetbe* • Széchenyi tér (18:00–18:30)
- » Aradi Kamaraszínház (Románia) – Andaxínház (Budapest): *Rejtőzködők – Utolsó Tangó Párizsban* • Régi Zsinagóga (19:00–19:40)
- » Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház (Románia): *Mady-baby* • Régi Zsinagóga (20:00–21:20)
- » Metanoia Artopédia (Szeged): *Tizenhárom hónap (házi őrizetben)* • Artopéd Műterem (20:00–21:10)
- » Urbán András Társulata (Szerbia): *Béres Márta One Girl Show* • Régi Zsinagóga (22:00–23:30)
- » DJ Zöld: *Eklektikus audiovizuális táncest* • Középfölde (Újszegedi Liget) (23:30–5:30)

A THEALTER U21 FESZTIVÁL TÁMOGATÓI:

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata • Nemzeti Kulturális Alap • Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft. • Szegedi Nemzeti Színház • Szegedi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft. • Szegedi Városképző Kft. • Bahia Shop (Szeged, Klauzál tér 5.)

Médiatámogatók:

Factory Creative Studio • delmagyar.hu • Szegedi Est

EX-STASIS • A THEALTER LAPJA

szerkesztő: Fazekas Gábor • fotó: rebe
 köszönet a cikkekért és a segítségért:
 Balog József, Jászay Tamás, Kémeri Attila Rampai,
 Nyemcsok Éva Eső, Tóth Andrea;
 Klein Gábor és a Xeronext Kft. csapata.
 kiadja a MASZK Egyesület • felelős kiadó: Balog József

Háttéremberek TURCSÁNYI ISTVÁN sarka

1994 óta, tizenhét éve vagyok a THEALTER technikus. Én felelek a fényért, a hangért, meg mindenért, ami ezekhez tartozik. Véletlenül kerültem ide annak idején: megkértek, hogy csináljam meg a Metanoianak az *Átkozott történetet*, mert nincs rá ember. Beugrottam, aztán itt ragadtam. Itt akartam maradni.

A THEALTER-ről a bulik jutnak eszembe. '94-ben a Metanoia, utána a laposos bulik, úszóház, Zsinagóga, JATE Klub és a klub előtt hajnalban Lajkó Félix...

Sanyi bá'-nak meg azért hív mindenki itt is, mert 15 éves koromban az egyik osztálytársam kitalálta, hogy Túr Sanyi (Turcsányi helyett), és akkor legyen már Sanyi bá'...

RÁDIÓ MI! www.radiomi.hu

A THEALTER ideje alatt készült rádiós beszélgetések, interjúk meghallgathatók a Rádió Mi weboldalon.